

Hodnoticí aktivita

Pojďme tvořit nová slova

Anotace

Hodnoticí aktivita Pojďme tvořit nová slova ověřuje, zda žáci chápou princip tvorby nových slov (tedy propojení nového slova a významu), respektive nových významů. Na předloženém materiálu by si měli také uvědomit, že neologismy (popř. okazionalismy) mají v textech například estetickou funkci. Žáci nebudou tvořit formální slovotvorný rozbor, ale budou reálně tvořit neologismy (okazionalismy) na základě významového kontextu. Aktivita tedy také nabízí prostor pro rozšiřování slovní zásoby žáků. Jejím cílem není, aby žáci dokázali pojmenovat slovotvorný základ a slovotvorný formant, ovšem měli by si uvědomit, jak lze nová slova v češtině tvořit a jakou mají v textech či promluvách funkci.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

6. ročník ZŠ

Časová dotace (rozsah výuky)

maximálně 20 minut

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Dovednost tvořit slova na základě významového kontextu.

Dovednost analýzy a syntézy obsahu sdělení.

Dovednost číst s porozuměním.

Dovednost rozumět obrazovým materiálům.

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Vhodné písemné komunikáty zpracované do pracovního listu.

Běžné uspořádání třídy, žádné zvýšené materiální či prostorové požadavky (v případě poslechu písničky – audiopřehrávač).

Vzdělávací obor

Český jazyk a literatura

Očekávaný výstup

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence k řešení problémů: vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení hodnotící aktivity učitel/ka sleduje a vyhodnocuje následující dovednosti:

- žák na základě významové analýzy jednotlivých zvýrazněných slov v textu vyhledá potřebné informace k řešení úkolů
- žák efektivně využije obrázkovou vizualizaci k vyhledání řešení dílčích úloh (tj. tvoří neologismy na základě výrazných rysů psů, které jsou z obrázků zřetelné)

- žák vyhodnotí zjištěné informace, porovná je s texty a použije k rozhodnutí v jednotlivých úkolech pracovního listu

Součástí hodnoticí aktivity

- Pojďme tvořit nová slova – pracovní list
- Pojďme tvořit nová slova – hodnocení

Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity

Struktura hodnoticí aktivity se odvíjí od pracovního listu (slovotvorného rozboru).

Rozsah hodnocení

Mohou být hodnoceni všichni žáci na základě odevzdaných pracovních listů.

Obměna hodnoticí aktivity ve výuce

Didaktický postup lze použít i při výkladu učiva, které se týká slovtvorby. Děti necháme tvořit nová slova, pak učitel/ka pustí originální písničku Jaromíra Nohavici a děti porovnávají a slova si vypisují. Následně mohou pozorovat slovtvorné formanty a tvořit nová (třeba i neobvyklá slova).